

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجتمع آموزش عالی فقه

- سرشناسه: رضایی، حمیدالله، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور: اصول و روش های آموزش مفاهیم دینی به نوجوانان/ حمیدالله رضایی.
مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۳۹۲ ش.
فروست: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ. مجتمع آموزش عالی فقه؛ ۱۰.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۷۵۲-۲
- وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه.
موضوع: تعلیمات دینی اسلامی
موضوع: تعلیمات دینی برای نوجوانان
موضوع: نوجوانان -- روان شناسی
موضوع: معلمان -- روابط با شاگردان
شناسه افزوده: جامعه المصطفی ﷺ العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ.
رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ الف ۶/۷/۶ BP
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۳۳
شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۹۲۲۶۰

اصول و روش‌های آموزش مفاهیم دینی به نوجوانان

حمیدالله رضایی

مرکز بین‌المللی
ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فراروی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه، به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای‌بندی به دین و سنت، در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این رو مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بنیان‌گذاران این شجره طیّبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی رحمته‌الله و مقام معظم رهبری دام‌ظله‌العالی می‌باشد.

«جامعه المصطفیٰ صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم العالمیة» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمدی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم «مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفیٰ صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم» را تأسیس کرده است. اثر حاضر که حاصل تلاش فاضل گرامی جناب آقای حمیدالله رضایی می‌باشد، کوششی است در به ثمر رساندن گوشه‌ای از این اهداف متعالی.

در پایان لازم می‌دانیم از همه عزیزانی که در نشر این کتاب سهمی داشته‌اند، تقدیر و تشکر نموده و تمامی ارباب فضل و معرفت را به یاری خواننده تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره‌مند سازند.

فهرست

پیش‌گفتار	۱۵
مقدمه	۱۷

بخش اول: تاریخچه و مبانی نظری

۱. شناسه و کلیات پژوهش	۲۳
اهمیت انتقال مفاهیم دینی	۲۴
پیشینه و جایگاه پژوهش	۲۶
مفاهیم	۲۸
۱. اصل	۲۸
۲. روش	۳۰
۳. آموزش	۳۱
۴. مفاهیم دینی	۳۲
۵. نوجوانی	۳۵
هندسه مفهومی بحث	۳۶
۱. رابطه اصول آموزش و مبانی آن	۳۶
۲. رابطه اصول آموزش و اهداف آن	۳۶
۳. رابطه اصول با روش‌ها	۳۷
۴. ویژگی‌های اصول آموزش	۳۸
الف) اصول آموزش، موضوعه هستند؛ نه متعارفه	۳۸
ب) اصول آموزش؛ کشف‌شدنی، نه وضع‌کردنی	۳۹
ج) اصول از مقوله باید‌ها	۴۰
۲. نوجوانی و ویژگی‌های آن	۴۱
پیشینه مطالعاتی درباره نوجوانی	۴۲

۴۵	اهمیت آموزش و تربیت نوجوانان.....
۴۷	ویژگی‌های دوره نوجوانی.....
۴۸	۱. هیجان‌خواهی.....
۴۹	۲. هویت‌یابی.....
۵۱	عوامل مؤثر بر شکل‌گیری هویت.....
۵۲	الف) رشد شناختی.....
۵۲	ب) خانواده.....
۵۳	ج) عوامل مربوط به مدرسه.....
۵۴	د) عوامل اجتماعی و فرهنگی.....
۵۴	۳. استقلال‌خواهی.....
۵۵	الف) استقلال‌خواهی نوجوانان و وظایف والدین.....
۵۶	ب) استقلال‌خواهی نوجوان در مدرسه.....
۵۷	ج) شیوه‌های برخورد با استقلال‌خواهی نوجوان.....
۵۸	۴. دوست‌یابی.....
۵۹	الف) ایجاد رابطه دوستانه با نوجوانان.....
۶۰	ب) نقش دوستان در موفقیت نوجوان.....
۶۱	۵. تضادورزی.....
۶۳	۶. آرمان‌گرایی.....
۶۵	۷. مدگرایی.....
۶۶	الف) تعریف مد و مدگرایی.....
۶۷	ب) ریشه‌های مدگرایی.....
۶۸	ج) رابطه مدگرایی و زینت‌خواهی.....
۷۴	د) شیوه‌های برخورد با مدگرایی افراطی.....
۷۴	یکم: آگاهی دادن به نوجوانان.....
۷۴	دوم: تقویت ایمان به‌خدا و ترویج ارزش‌های معنوی.....
۷۵	سوم: ارائه الگوهای مناسب برای نوجوانان.....
۷۶	۸. گرایش مذهبی.....

بخش دوم: اصول آموزش مفاهیم دینی به نوجوانان

۸۷	۱. اصل برقراری ارتباط؛ اصل انگیزش.....
۸۷	اصل برقراری ارتباط.....
۸۸	۱. تعریف ارتباط.....
۹۰	۲. نقش ارتباط در یادگیری مفاهیم دینی.....
۹۲	۳. اجزا و عناصر ارتباط.....
۹۲	الف) معلم یا منبع پیام.....